

4

VOLKSTELLING KAMER-BUITEN-MESEN

1615

Johan Beun

2004

VOORWOORD

In het Stadsarchief van Ieper, *fonds Kasselrij Ieper, 3de reeks, nr. 98*, treffen we een volkstelling aan van de heerlijkheid van Kamer-buiten-Mesen. Het is een telling van de gezinnen gemaakt op 27 juli 1615. De heerlijkheid van Kamer-buiten-Mesen strekte zich uit over de volledige parochie Mesen en een groot deel van de parochie Wijtschate, met uitzondering van het gebied dat tot het schependom van de stad behoorde. Er lagen nog enkele enclaves van de heerlijkheid in de parochies Nieppe, Kemmel, Zillebeke en Voormezele. De telling bevat alle inwoners van de heerlijkheid kamer-buiten-Mesen. Er waren 15 gezinnen *gaende met Wijtschate*. Het gaat hier zowel om de gezinnen die wonen in de parochie Mesen als deze die in de parochie Wijtschate wonen. Immers het gezin Claeys Woussen- Du Floz woonde zeker in de parochie Mesen. Dat blijkt uit een staat van goed opgesteld in 1628 na het overlijden van Claeys¹. De gezinnen van Kamer-buiten-Mesen wonende in de parochies Mesen en Wijtschate worden steeds samen vermeld. In de ene telling spreekt men van Wijtschate², in de andere telling van Mesen³. Het gaat steeds om dezelfde gezinnen. Dat is te verklaren doordat Kamer-buiten-Mesen een “wereldlijke” parochie was, zijnde een onderverdeling van de kasselrij.

Verder waren er nog vier gezinnen in Nieppe en vijf in Voormezele. In Zillebeke en in Kemmel woonde maar een gezin op Kamer-buiten-Mesen. Die laatste twee gezinnen werden in onze telling geschrapt. Misschien waren die al meegeteld met hun parochie. De geschrapte namen hebben we tussen haakjes gezet. Dat de vijf laatste gezinnen in Voormezele woonden, staat in de telling niet vermeld maar we weten dat voldoende uit andere tellingen van dezelfde periode.

De telling geeft per gezin, de naam van het gezinshoofd en de samenstelling van het gezin. We komen aan een totaal aantal inwoners van 126. Waarschijnlijk is alleen rekening gehouden met de kinderen van 6 jaar en ouder. Dat was toch het geval voor de telling van de stad die op hetzelfde tijdstip uitgevoerd werd en ook voor andere tellingen van Kamer-buiten-Mesen uit diezelfde periode. Voor de stad komen we aan een totaal van 421 personen ouder dan 6 jaar. Zo komen we aan een totaal van 547 inwoners boven de zes jaar in de stad en de heerlijkheid van Mesen samen. Dat laag aantal inwoners is te wijten aan de quasi totale ontvolking van Mesen die volgde op de godsdienstoorlogen van de tweede helft van de 16de eeuw.

Johan Beun
15 oktober 2004

¹ Museum Mesen, *Staet ende inventaris van den goede bevonden ten sterfhuysse van Clays Woussen, fs Michiel overleden poorter der stede van Ypre binnen de prochie van Meessen*, 1628. De madelstede lag in de Nieuwkerkestraat op de enclave van Mesen.

² Stadsarchief Ieper, kasselrij Ieper, 2de reeks nr. 121, telling van 27 december 1616: *Dese naervolghende persoonen sijn de ghonne exederende d'oude van sesse jaeren wonende binnen ende up de heerl. van Caemere buuten haer bestreckende jnde naerschreven prochien: ... In Wijtschaete: Pieter Spillaert ...* (15 gezinnen). In die telling spreekt men van Wijtschate en niet van Mesen.

³ Stadsarchief Ieper, kasselrij Ieper, 2de reeks nr. 121, telling van 27 februari 1620: *de upsetene persoonen binnen de heerelichede van Camer buuten Meessen zoo ver die haer bestrect inde prochien van Meessen, Niepkercke, Vormiseele, Kemmele ende Sillebeke*. Hier spreekt men van Mesen en niet van Wijtschate.

Actum den 27 July 1615. Vide fol. seq. verso

**Camer-buuten-Meessene
gaende met Wytschate**

Antoinette BATAILLE ende Anthus VERMEERSCH hebben kynderen Joris, Tanne, Perone ende Tuenis	vj
Michiel HUEGHEBAERT ende Joosine VERMEERSCH	ij
Claeys WOUSSSEN ende Marguerite DU FLOZ hebben kynderen Michiel, Pierken, Claecken ende Jaecsken, dienstboden Pieren Creppeel, Claeys Alleman, Toinette Rogiers ende Catheline ... item een schaepherder	xj
Jan MARICAU ende Marguerite DE BOEUF, hebben kynderen sesse	vij
Michiel DE BACK ende Antoinette MARESCHAL	ij
Pieter SPILLAERT wedewaere, met een knape ende maerte	ij
Pieter WAERLOOP, syn wyf, twee kynderen ende een knape	v
Francine VANDEN BUSSCHE, wed. Jan PLANQUE, hebben kynderen Marie, Francine, Jacques ende Charles, dienstbode een	vij
Pauwels FIEFVE ende Toinette syn wyf ende een doghter Toinette	ij
Allaerd DE ROBAIX, syn wyf ende twee kynderen	iiij
Paesschier FYNE met syn wyf ende een kint	ij
Jan DESPLANQUES ende Maeyken DE HEM, kynt een Maeyken, dienstboden twee	v
Carel UREEL, syn wyf ende een kint	ij
Jan PROVOST, syn wyf ende een kint	ij
Jan RESQUIERE, Marguerite BATAILLE syn wyf ende een maertken	ij
Niepkerke	
Boudewyn VAN COSTENOBLE, syn huysvr. met vier kynderen	vj
François LE LEU ende syn huysvr. met vier kynderen, een knape ende een joncwyf	vij
de wed. Jan BAELDE met vier kynderen	v
(Gheraert Vander Haghe) Jan NOURRY (?) ende syn wyf met drye kynderen	v
(Kemmele	
Ghelein DE SWARTE ende syn wyf met een kint, dry knapen ende een maerte	vij)
(Zillebeke	
Andries VANDE CASTEELE, syn huysvr. met een knape ende een joncwyf	iiij)
[Voormizeele]	
Jan DE ROBAIX, syn wyf ende twee kynderen	iiij
Paesschier SPILLAERT, syn wyf, ij kynderen ende een maerte	v
Jan VAN THUNE, syn wyf met vj kynderen	vij
Daniel DE CLERCK, syn wyf, ij kynderen ende een maerte	v
Item PIETER ESSELBEKE daer t'huys synde	j

Johan Beun, juli 1995